

Силабус навчальної дисципліни
«Психологія резильєнтності в кризових умовах»

Освітня(і) програма(и)	ОП Психологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр
Форма здобуття освіти	Очна (денна), заочна
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	4 кредити/120 годин
Форма підсумкового (семестрового) контролю	залік
Мова викладання	українська
Кафедра, що забезпечує викладання дисципліни	Кафедра психології, філософії та суспільних наук
Що буде вивчатися (предмет навчання)	психологічні механізми, ресурси та процеси, які забезпечують здатність людини адаптуватися, відновлюватися та зберігати психічну стійкість у ситуаціях стресу, втрат, травматичних подій, воєнних дій та інших кризових обставинах
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	формування у здобувачів знань і навичок, необхідних для розуміння та розвитку резильєнтності в умовах стресу та кризи
Чого можна навчитися	ПР 11. Скласти та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни). ПР 12. Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно. ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПР 19. Ефективно використовувати ресурсні та інтегративні стратегії для посилення особистісного резилієнсу в умовах процесу реінтеграції.
Як можна користуватися набутими	Вивчення дисципліни забезпечує формування у студентів здатності аналізувати прояви резильєнтності, діагностувати ресурси та бар'єри її розвитку, а також застосовувати практичні методи психологічної допомоги

знаннями і вміннями	людям, що опинилися у кризових ситуаціях. Отримані знання та навички є важливими для підготовки майбутніх фахівців у сфері психології та соціальної роботи, зокрема в контексті подолання наслідків воєнних дій, вимушеного переселення, втрат і травматичних подій
Пререквізити	Психологічне консультування Психологічний супровід розвитку креативності в умовах кризових змін Психологія травми Майстерність публічного виступу Основи психологічного тренінгу
Інформаційне забезпечення	1. Бочелюк В. Й., Чуканова О. І. Психологічні механізми резильєнтності особистості: теорія і практика. Запоріжжя: ЗНУ, 2023. 212 с. 2. Василенко Т. П. Психологічна допомога в умовах невизначеності та тривалої кризи. Київ: Крок, 2023. 190 с. 3. Вінчук О. С. Психологія кризових переживань та подолання. Київ: МАУП, 2025. 180 с. 4. Гусак П. М., Яременко О. В. Психологія стресу і кризових станів. Київ: КНЕУ, 2020. 198 с. 5. Гірняк А. В. Травма, стрес і відновлення: методи психологічної допомоги. Львів: Світ, 2022. 145 с. 6. Карбівничий М. П., Клименко І. В. Резильєнтність та подолання психологічної травми: сучасні підходи. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 186 с. 7. Кочубей Н. В., Грись А. В. Психологічний супровід осіб, які пережили травматичні події. – Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2022. 156 с. 8. Колеснік О. М. Психологічна підтримка та розвиток резильєнтності у вимушено переміщених осіб. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2024. 167 с. 9. Кущенко І.В. Чинники формування життєстійкості у фахівців психологічної сфери. <i>Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія»</i> зареєстровано Міністерством юстиції України (Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого ЗМІ серія КВ № 24304-14144Р від 28.12.2019 року). Т. 36 (75). № 2 (2025). С. 109-118. (фахове видання) https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/2_2025/19.pdf (у співавторстві із Базиленко А.К., Раєвською Ю.В.) 10. Кущенко І.В. Взаємодія військовослужбовців з родинами як фактор підвищення їх резильєнтності. <i>Ментальне здоров'я</i>. вип. 1 (2025). Одеса. С. 9-14 DOI: https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-1.2. https://journals.oneu.od.ua/index.php/mh/article/view/54 (у співавторстві із Поджинською О.О., Руденко Л.Г.)

	11. Кущенко І.В. Інклюзивний освітній простір як чинник розвитку резильєнтності у довічно ув'язнених осіб. <i>Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського</i>. Серія: Психологія» зареєстровано Міністерством юстиції України (Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого ЗМІ серія КВ № 24304-14144Р від 28.12.2019 року). Т. 36 (75). № 2 (2025). С. 118-125. https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/2_2025/20.pdf 12. Ніколаєва Т. В. Резильєнтність як ресурс життєстійкості особистості: теорія і практика. Київ: Університет «Україна», 2023. 150 с. 13. Максименко С. Д., Литвинчук Л. А. Психологічне відновлення особистості в екстремальних умовах. Київ: Академвидав, 2023. 240 с. 14. Маслянікова І. В. До проблеми життєстійкості у студентської молоді // Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія» зареєстровано Міністерством юстиції України (Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого ЗМІ серія КВ № 24304-14144Р від 28.12.2019 року). С. 51-57 (фахове видання) https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/2_2024/12.pdf 15. Маслянікова І. В. Резильєнтність як превенція емоційного вигорання вчителів в умовах дистанційного навчання // <i>Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ</i>, 110(3), pp. 236–251. doi:10.32631/v.2025.3.20 (у співавторстві з Базиленко А.К., Марчук І.М.) 16. Савчин М. В. Психологія стресостійкості та резильєнтності особистості. Івано-Франківськ: ПНУ, 2021. 204 с. 17. Семененко І. В. Психопрофілактика та психологічна підтримка в кризових ситуаціях. Дніпро: ДНУ, 2020. 132 с. 18. Слюсаревський М. М., Титаренко Т. М. (ред.) Психологічна допомога людині в умовах війни: теорія і практика. Київ: Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, 2023. 280 с. 19. Титаренко Т. М. Психологічні практики відновлення особистості в умовах соціальних криз. Київ: Інститут соціальної і політичної психології, 2020. 172 с. 20. Шевченко Н. В. Психологія подолання: стратегії резильєнтності в умовах війни. Одеса: ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2024. 203 с.
--	--

Викладач(і) дисципліни	Кущенко Ірина Вікторівна (кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології, філософії та суспільних наук)
-------------------------------	---